

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-935

19.12.2023

Frende Skadeforsikring AS

Motorvogn

Tap av motorvogn – sannsynliggjort tyveri?

Etter forsikringstakers død ble det åpnet offentlig skifte av boet. Forsikringstaker eide en norskregistrert bil, som etter det opplyste var plassert ved feriehuset i utlandet. Sikrede meldte bilen stjålet på vegne av dødsboet, da det ble klart at bilen ikke lenger befant seg utenfor feriehuset. Foretaket avslo erstatningskravet under henvisning til at det ikke var tilstrekkelig sannsynliggjort at bilen var tapt som følge av et dekningsmessig tyveri. Sikrede var uenig og anførte at foretaket praktiserte kravet om alminnelig sannsynlighetsovervekt for strengt. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde sannsynliggjort et dekningsmessig tyveri, da det var uklart hva som var årsaken til at bilen var borte.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for tap av bil.

Sikrede er forsikringstakers dødsbo og har overtatt forsikringstakers motorvognforsikring som bl.a etter 4.1 omfatter:

Skade ved tyveri og forsøk på tyveri av motorvognen, jf. straffeloven § 321. Det anses ikke som tyveri om den skyldige tilhører sikredes husstand eller er i hans tjeneste, jf. straffeloven § 342.

Etter 4.2 omfatter forsikringen ikke:

Skade ved underslag av motorvognen, jf. straffeloven § 324.

Forsikringstaker døde 12.7.20. Den 15.9.20 ble det åpnet offentlig skifte i boet.

Forsikringstaker eide ved sin bortgang en norskregistrert BMW. Det er opplyst at bilen skulle ha funnet seg ved forsikringstakers ferieeiendom i utlandet på tidspunktet for hans død. Sikrede meldte på vegne av dødsboet bilen stjålet 3.5.21, da det var klart at bilen ikke var å oppdrive.

Avdødes datter, og senere avdødes ekskone, bodde i huset etter forsikringstakers bortgang, også etter at offentlig skifte ble besluttet. De skal ha oppholdt seg der ulovlig frem til januar 2021.

Sikrede sendte 15.7.21 følgende informasjon til foretaket etter samtale med forsikringstakers ekskone:

I dagens telefonsamtale sa hun at politiet i slutten av oktober 2020 ("*på Halloween*") hadde borttatt bilen med nøkler fra huset, og plassert den på sin inntauingshall/stasjon like ved stadion i ... og like ved stasjonen "...". Hun sa videre at hun hadde prøvd å få bilen ut, men at hun ikke klarte det.

Jeg vet ikke i hvilken grad vi kan stole på opplysningene ovenfor, men jeg finner det riktig å videreformidle disse til dere under ovennevnte skadenummer, for det tilfelle at dere via eget nettverk har mulighet til å undersøke om bilen kan stå til oppbevaring hos politiet i Spania slik hun forklarer.

Foretaket informerte 25.11.21 om at det var satt i gang en prosess for å få avklart om bilen befant seg hos spansk politi.

Foretaket avslo krav om dekning i mai 2022. I juli samme år informerte foretaket om at det hadde benyttet et eksternt firma, for undersøkelser om bilen var hos politiet i Spania. Foretaket fant ikke dokumentasjon på at bilen var beslaglagt.

Klager påklaget avslaget fra foretaket 12.1.23:

(..)

Det som imidlertid er sikkert er at bilen ikke lenger befinner seg der den var parkert på dødstidspunktet, og at ingen personer har hatt lovlig adgang til å disponere over bilen på vegne av dødsboet.

Bilen er da urettmessig borttatt - stjålet - fra parkering ved avdødes hus i ..., sannsynligvis i slutten av oktober 2020.

Det fremgår av deres e-post 15. juli 2022 at det har vært spekulert i om avdødes eks-kone (skal være eks-samboer) kan ha hatt "noe med dette å gjøre". Dersom det skulle være tilfelle, vil det like fullt være et tyveri fra dødsboet da hun ikke på noe tidspunkt har hatt lovlig adgang til å disponere over bilen.

Det bes på denne bakgrunn om at dere foretar en ny vurdering av skadesaken.

(..)

Foretaket ga sitt endelig avslag 6.2.23, hvor de blant annet begrunnet det slik:

Det generelle utgangspunktet er at den som krever å få erstattet en skade må sannsynliggjøre at den er forårsaket av en skade som omfattes av forsikringen. Det betyr at forsikringstaker / boet har bevisbyrden (tvilsrisikoen) for at skaden skyldes tyveri.

Det innebærer blant annet at man må henføre skaden til en konkret hendelse og/eller sannsynlig årsak. Dersom opplysninger som foreligger om skadeårsaken og skaden er upresise og usikre, vil en vanligvis ikke kunne kreve erstatning.

I henhold til forsikringsvilkårenes pkt 4.1 (vilkår fra 2020), anses det ikke som tyveri dersom den skyldige tilhører sikredes husstand. Vi kjenner ikke til om eks samboer på det tidspunktet var en del av husstanden til avdøde, men etter vårt syn spiller ikke det så stor rolle all den tid vi faktisk ikke vet om bilen er stjålet, inntaet, eller kanskje solgt uten lov av noen som hadde tilgang til bilen.

Saken ble brakt inn for Finansklagenemnda den 4.8.23.

Sikrede krever dekning for tyveri av bilen og anfører at foretaket praktiserer kravet om alminnelig sannsynlighetsovervekt for strengt. Det avgjørende er om det samlet sett er mer enn 50 % sannsynlig at det er begått et tyveri. Til sammenligning med andre ikke registrerbare løsørejenstander, vil det være svært vanskelig å miste en bil. Ved inntauing, beslag osv. vil den som har bilen i sin besittelse kunne komme i kontakt med den registrerte eieren på bakgrunn av registreringsnummer og chassisnummer. Stjålne biler vil derfor fort komme til rette, med mindre de er plukket fra hverandre og aldri kommer til rette. Dersom en bil ikke lar seg oppdrive, vil det normalt foreligge en presumsjon for at den er stjålet. Det er ikke uvanlig at biler blir parkert over lengre tidsrom uten tilsyn, som for eksempel utenfor feriehus man kun benytter på sommeren. Sikrede anfører at bilen befant seg ved forsikringstakers ferieeiendom på tidspunktet for dødsfallet, og at bilen har blitt stjålet etter dette tidspunktet.

Avdøde betalte forsikring på bilen frem til dødsfallet. Dette må regnes som en bekreftelse på at bilen var under avdødes rådighet frem til dødsfallet. Videre anføres det at datteren i samtaler med sikrede i september skal ha bekreftet at bilen var parkert utenfor feriehuset.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at tyveri av bilen ikke er sannsynliggjort, jf. vilkår pkt. 4.1. Opplysningene om at bilen skal ha vært beslaglagt av politiet er ubekreftet.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for tyveri av bil.

Sikredes motorvognforsikring omfatter ifølge pkt. 4.1 bl.a. "tyveri av motorvognen, jf. straffeloven § 321. Det anses ikke som tyveri om den skyldige tilhører sikredes husstand eller er i hans tjeneste, jf. straffeloven § 342". Forsikringen har unntak for "Skade ved underslag av motorvognen, jf. straffeloven § 324".

Tyveri i straffelovens forstand foreligger når noen uberettiget tilegner en gjenstand som tilhører en annen, men omfatter ikke underslag, som er tilegnelse av gjenstander man selv besitter. Det er uklart for nemnda hvordan bilen ble borte. Ekskonen har forklart at bilen ble beslaglagt av politiet. Dette er ikke tyveri. Det er videre opplyst at datteren og senere ekskonen befant seg i huset. Det er uklart for nemnda om disse hadde rett til å bruke bilen, og om forsikringstaker evt. disponerte over bilen til fordel for en av disse. Sikrede anfører at ingen av dem hadde rett til å bruke bilen, men det er uklart om de i så fall må regnes som forsikringstakerens "husstand" i og med at de bodde i hans hus.

Ut fra dette kan nemnda ikke se at det er sannsynliggjort at bilen er stjålet.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).